

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

ESF projekts "Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas un uzraudzības pilnveidošana" (Nr.7.3.1.0/16/I/001)

IEVADS.

Darba aizsardzības aktualitātes Latvijā.

Dace Jakimova
Darba drošības un vides veselības institūts,
Rīgas Stradiņa universitāte
2021.

Laiks	Tēma	Lektors
09:00 - 09.10	Reģistrācija	
09:10 - 10.20	Ievads un semināra atklāšana. Darba aizsardzības aktualitātes Latvijā. Darba aizsardzības prasību ievērošana praksē. Pieejamie informatīvie materiāli par OVP. Obligāto veselības pārbaužu normatīvais regulējums	Dace Jakimova, Darba drošības un vides veselības institūts (DDVVI)
10.20 – 10.40	Individuāls praktiskais uzdevums un uzdevuma pārrunāšana.	Dace Jakimova, DDVVI
10.40 - 10.50	Pārtraukums. Jautājumu apkopojums.	
10.50 – 12:00	Atbildes uz jautājumiem. Obligāto veselības pārbaužu normatīvais regulējums. Praktiskie piemēri.	Dace Jakimova, DDVVI
12.00 - 12.10	Pārtraukums. Jautājumu apkopojums.	
12.10 - 12.50	Atbildes uz jautājumiem. Darbs grupās, analizējot nepieciešamās OVP.	Dace Jakimova, DDVVI
12.50 - 13.00	Diskusijas un jautājumi, ierosinājumi. Semināra noslēgums.	Dalībnieki

Eiropas Sociālā fonda projekts “Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas un uzraudzības pilnveidošana” (Nr. 7.3.1.0/16/I/001)

- ✓ **Projekta mērķis** ir uzlabot darba drošību, it sevišķi bīstamo nozaru uzņēmumos.
- ✓ **Projekta uzdevums** ir īstenot darbības, kuras ir vērstas uz nodarbināto drošības un veselības aizsardzības uzlabošanu un darba vides sakārtošanu atbilstoši darba aizsardzības un darba tiesību prasībām.
- ✓ Projekta īstenošana ilgtermiņā veicinās kvalitatīvu darbavietu veidošanu, kas savukārt ietekmēs nodarbināto dzīves kvalitātes paaugstināšanos un uzņēmuma ekonomiskā stāvokļa uzlabošanos.

Eiropas Sociālā fonda projekts “Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas un uzraudzības pilnveidošana” (Nr. 7.3.1.0/16/I/001)

Projekta galvenās atbalstāmas darbības:

1. Darba attiecību un darba aizsardzības tiesiskā regulējuma praktiskās ieviešanas uzraudzības pasākumi;
2. Darba attiecību un darba aizsardzības tiesiskā regulējuma pilnveides pasākumi;
3. Valsts darba inspekcijas profesionālo spēju pilnveide;
4. Atbalsts bīstamo nozaru uzņēmumiem;
5. **Preventīvie un informatīvi izglītojoši pasākumi;**
6. Informācijas un publicitātes pasākumi par projekta īstenošanu;
7. Projekta vadība un tā īstenošanas nodrošināšana.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Europas Sociālais
fonds

2017-2019

ĪEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

LETĀLO NELAIMES GADĪJUMU DARBĀ, KURI NAV TIEŠI SAISTĪTI AR DARBA VIDES FAKTORIEM, CĒLOŅI, SEKAS UN NOVĒRŠANAS IESPĒJAS LATVIJĀ

https://www.vdi.gov.lv/sites/vdi/files/dati/darbadroshiba_broshura_210x297_web_20200121_c1.pdf

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

2017-2018

ĪSGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

DARBA APSTĀKĻI UN RISKI LATVIJĀ

CI ITTA

GRIF.LV

https://www.vdi.gov.lv/sites/vdi/files/media_file/petijums_darbaapstakliunriskilatvija.pdf

SANĒM BEZMAKSAS KONSULTĀCIJU PAR DARBA VIDES RISKU, ĪPAŠI, BIOLOĢIŠKO RISKU (T.SK. COVID-19), MAZINĀŠANU UN PREVENCIJU

RAKSTOT UZ E-PASTA ADRESI:

konsultacija@stradavesels.lv

VAI ZVANOT UZ TĀLRUNI:

+ 371 29413885

Valsts darba inspekcija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

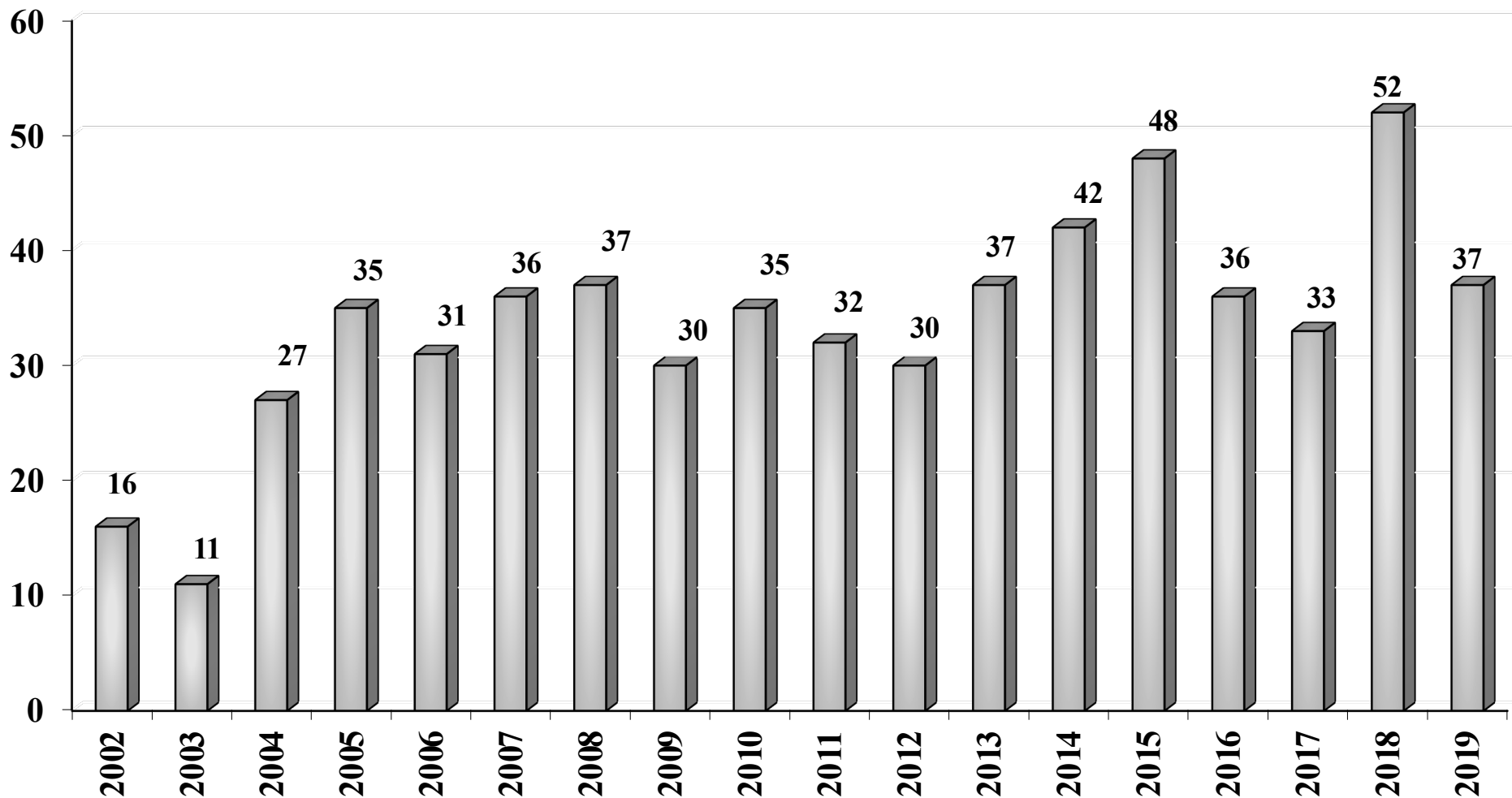

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

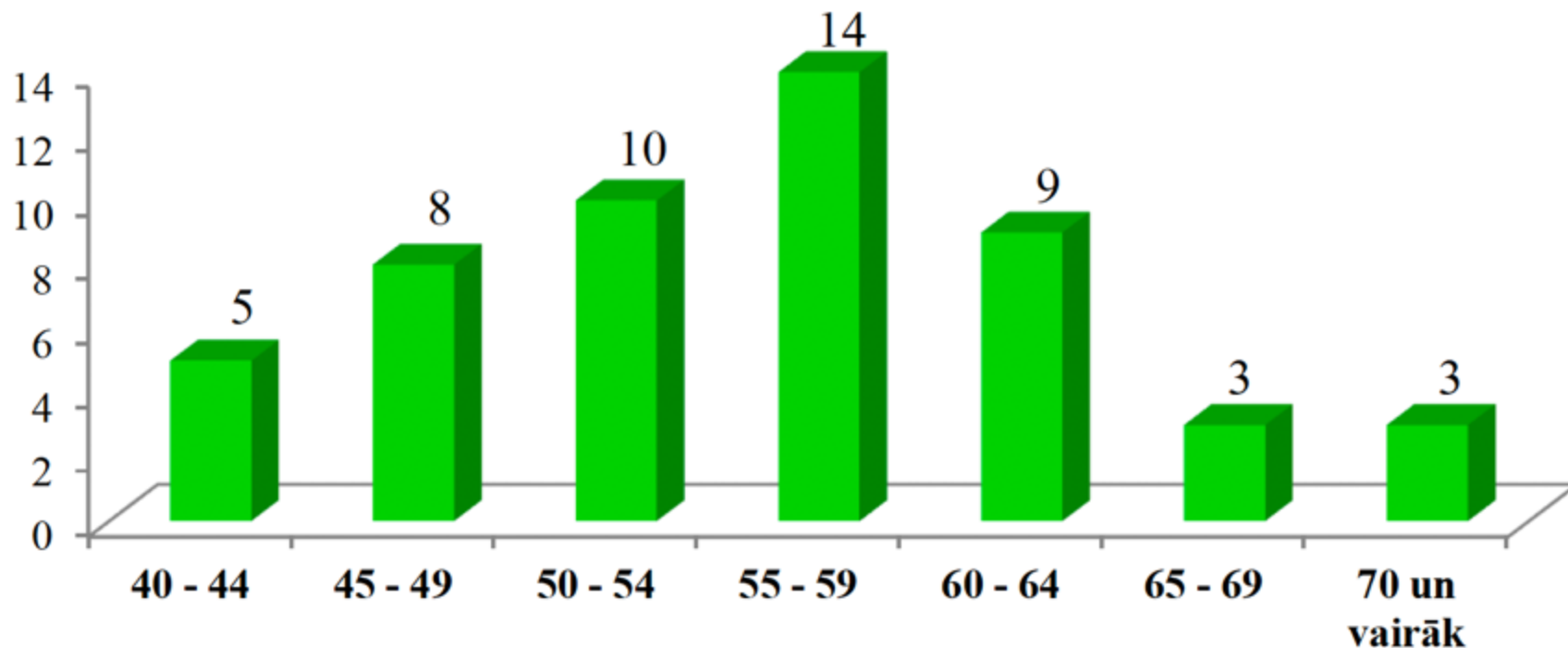
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Dabīgo nāvju skaita dinamika (2002. – 2019.)

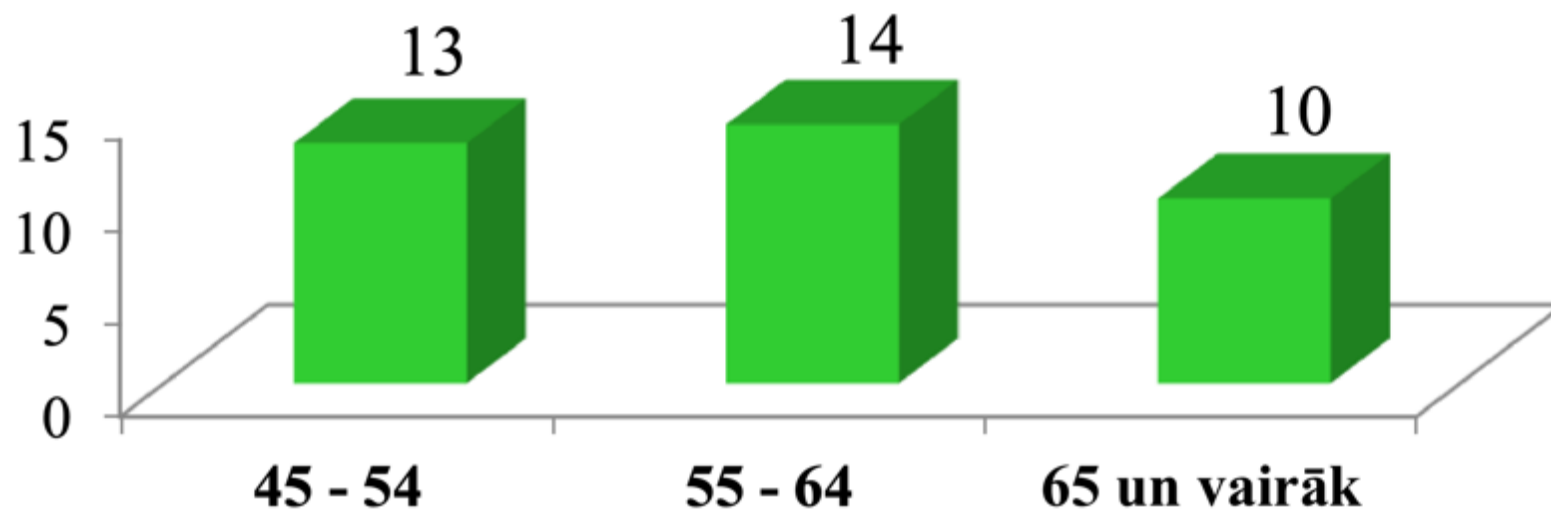
avots: VDI darbības pārskati

Dabīgā nāvē darbavietā mirušo skaits pa vecuma grupām (gados) 2018.gadā

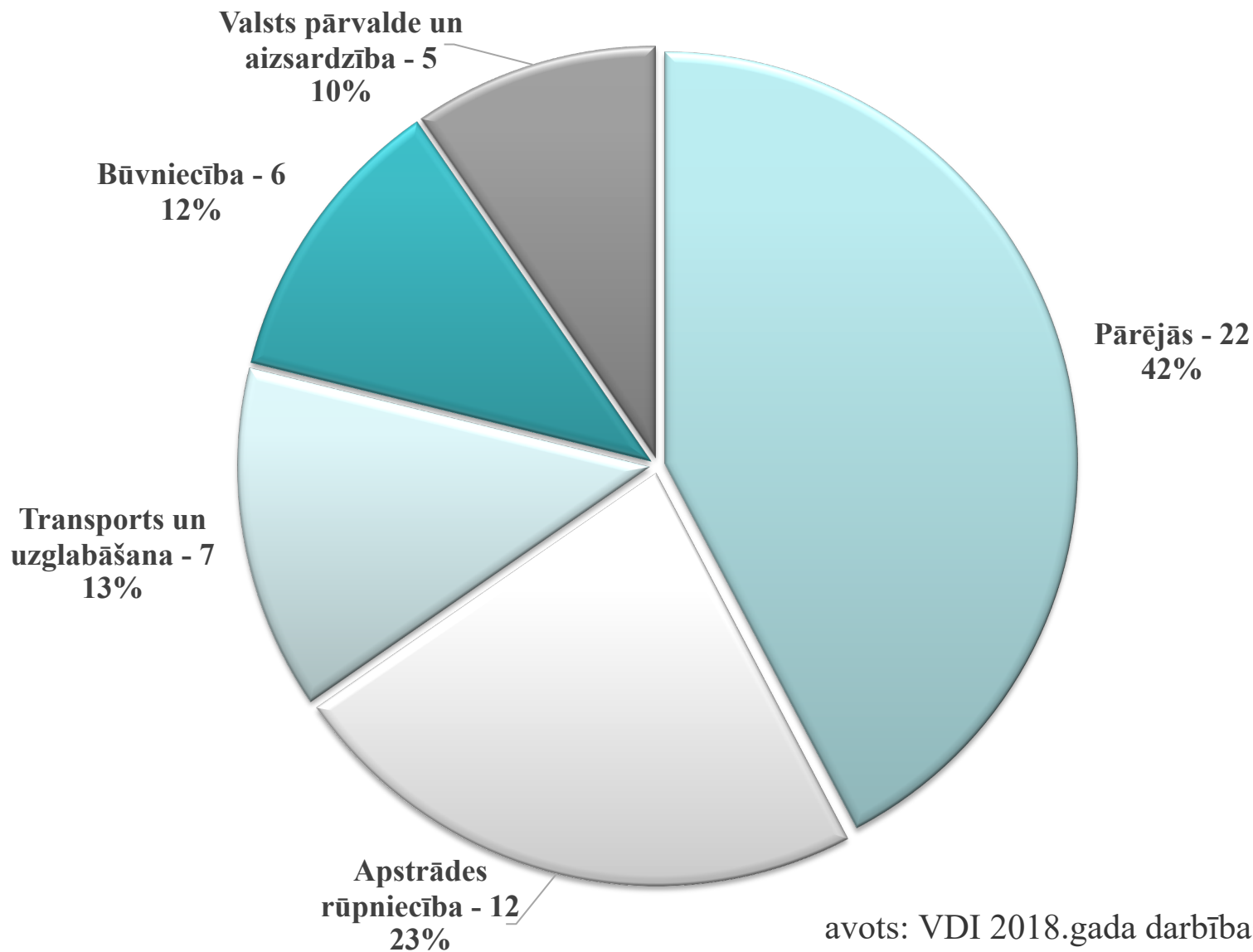
avots: VDI 2018.gada darbības pārskats

Dabīgā nāvē darbavietā mirušo skaits pa vecuma grupām (gados) 2019.gadā

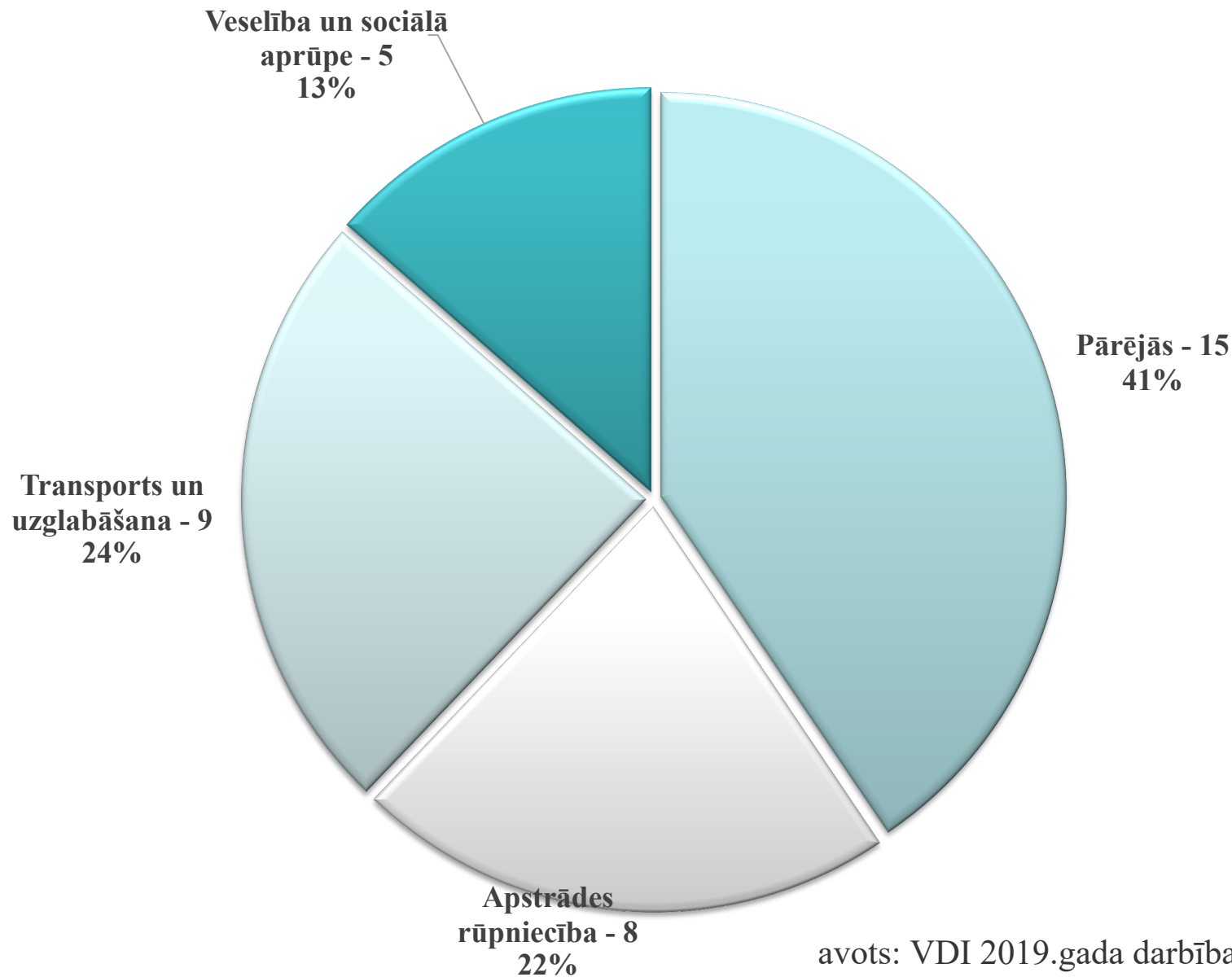
avots: VDI 2019.gada darbības pārskats

Dabīgās nāves pa nozarēm 2018.gads

avots: VDI 2018.gada darbības pārskats

Dabīgās nāves pa nozarēm 2019.gads

avots: VDI 2019.gada darbības pārskats

2020. gada darbā notikušo nelaimes gadījumu statistika

(operatīvie dati 17.02.2021.)

- ✓ 2020. gadā VDI ir izmeklējusi arī 24 nelaimes gadījumus darbā, kas tika atzīti par, tā sauktajiem, dabīgās nāves gadījumiem
- ✓ Jaunākais darba vietā dabīgā nāvē mirušais bija 42 gadus vecs palīgstrādnieks, kas nelaimes gadījuma dienā pildīja sētnieka pienākumus
- ✓ Vecākais darba vietā dabīgajā nāvē mirušais bija 73 gadus vecs dežurants, kas veica uzņēmumam piederošā angāra uzrauga pienākumus

<https://www.vdi.gov.lv/lv/jaunums/2020-gada-darba-notikuso-nelaimes-gadijumu-statistika-operativie-dati-17022021>

Tematiskās pārbaudes un OVP

1. *tabula*: Normatīvie akti, kuru prasību pārkāpumi visbiežāk konstatēti tematiskās pārbaudes laikā apsekotajos **pārtikas produktu un dzērienu ražošanas** uzņēmumos

Normatīvais akts	Pārkāpumu skaits
Ministru kabineta (MK) 02.10.2007. not. Nr. 660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”	190 (28 %)
MK 10.08.2010. not. Nr. 749 „Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos”	127 (19 %)
MK 10.03.2009. not. Nr. 219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude”	80 (12 %)
MK 28.04.2009. not. Nr. 359 „Darba aizsardzības prasības darba vietās”	63 (9 %)
MK 03.09.2002. not. Nr. 400 „Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā”	62 (9 %)
MK 09.12.2002. not. Nr. 526 „Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu”	44 (6 %)
citi	121 (17 %)
kopā	687 (100 %)

■ Avots: VDI 2017.gada darbības pārskats

2. *tabula*: Normatīvie akti, kuru prasību pārkāpumi visbiežāk konstatēti tematiskās pārbaudes laikā apsekotajos **kokapstrādes, pārtikas ražošanas un gatavo metālizstrādājumu ražošanas** uzņēmumos

normatīvais akts	pārkāpumu skaits
Ministru kabineta (MK) 02.10.2007. noteikumi Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība"	101 (24 %)
MK 10.08.2010. noteikumi Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos"	55 (13 %)
MK 03.09.2002. noteikumi Nr.400 "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā"	47 (11 %)
MK 10.03.2009. noteikumi Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude"	46 (11 %)
MK 09.12.2002. noteikumi Nr.526 „Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu”	44 (11 %)
MK 28.04.2009. noteikumi Nr.359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās"	33 (8 %)
MK 20.08.2002. noteikumi Nr.372 “Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus”	21 (5 %)
Darba aizsardzības likums	19 (4 %)
citi normatīvie akti	53 (13 %)
kopā	419 (100 %)

■ Avots: VDI 2019.gada darbības pārskats

2. *tabula*: Normatīvie akti, kuru prasību pārkāpumi visbiežāk konstatēti tematiskās pārbaudes laikā apsekotajos **būvniecības** uzņēmumos

Normatīvais akts	Pārkāpumu skaits
MK 25.02.2003. not. Nr. 92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus”	100 (32 %)
MK 02.10.2007. not. Nr. 660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”	31 (10 %)
MK 20.08.2002. not. Nr. 372 „Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus”	36 (11 %)
MK 10.03.2009. not. Nr. 219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude”	28 (9 %)
MK 10.08.2010. not. Nr. 749 „Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos”	25 (8 %)
Darba likums	21 (7 %)
citi	71 (23 %)
kopā	312(100%)

■ Avots: VDI 2017.gada darbības pārskats

3. *tabula*: Normatīvie akti, kuru prasību pārkāpumi visbiežāk konstatēti tematiskās pārbaudes laikā apsektajos **būvniecības** uzņēmumos, kuru novēršanai izsniegts rīkojums

normatīvais akts	pārkāpumu skaits
MK 25.02.2003. noteikumi Nr.92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus"	37 (27%)
MK 02.10.2007. noteikumi Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība"	23 (16,8%)
MK 20.08.2002. noteikumi Nr.372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus"	20 (14,6%)
MK 10.03.2009. noteikumi Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude"	18 (13,1%)
MK 10.08.2010. noteikumi Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos"	16 (11,7%)
citi	23 (16,8%)
kopā	137 (100%)

■ Avots: VDI 2018.gada darbības pārskats

3. *tabula*: Normatīvie akti, kuru prasību pārkāpumi visbiežāk konstatēti tematiskās pārbaudes laikā apsekotajos **būvniecības** uzņēmumos, kuru novēršanai izsniegts rīkojums

normatīvais akts	pārkāpumu skaits
MK 25.02.2003. noteikumi Nr.92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus"	74 (39 %)
MK 10.03.2009. noteikumi Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude"	18 (10 %)
MK 18.03.2014. noteikumi Nr.143 "Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā"	18 (10 %)
MK 10.08.2010. noteikumi Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos"	14 (7 %)
MK 02.10.2007. noteikumi Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība"	14 (7 %)
MK 20.08.2002. noteikumi Nr.372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus"	13 (7 %)
citi normatīvie akti	38 (20 %)
kopā	189 (100 %)

■ Avots: VDI 2019.gada darbības pārskats

4. *tabula*: Normatīvie akti, kuru prasību pārkāpumi visbiežāk konstatēti tematiskās pārbaudes laikā apsekotajos **sociālās aprūpes** uzņēmumos, kuru novēršanai izsniegts rīkojums

normatīvais akts	pārkāpumu skaits
MK 02.10.2007. noteikumi Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība"	131 (28,8%)
MK 15.05.2007. noteikumi Nr.325 „Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās”	94 (20,7%)
MK 10.03.2009. noteikumi Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude"	85 (18,7%)
MK 10.08.2010. noteikumi Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos"	48 (10,5%)
MK 20.08.2002. noteikumi Nr.372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus"	33 (7,3%)
Eiropas parlamenta un padomes regula REACH (EK) Nr.1907/2006	27 (5,9%)
citi	37 (8,1%)
kopā	455 (100%)

■ Avots: VDI 2018.gada darbības pārskats

Secinājumi par tematisko pārbaudi sociālās aprūpes uzņēmumos

Tematiskajā pārbaudē tika konstatēts, ka:

- ✓ 39 % no pārbaudītajiem uzņēmumiem ķīmisko vielu radītais risks vispār nebija vērtēts;
- ✓ 50 % no pārbaudītajiem uzņēmumiem nodarbināto OVP veikšanas kartēs konkrētās ķīmiskās vielas, ar kurām nodarbinātais ikdienā strādā, nebija norādītas;
- ✓ 17 % no pārbaudītajiem uzņēmumiem nodarbinātie nebija nodrošināti ar atbilstošiem IAL.

■ Avots: VDI 2018.gada darbības pārskats

Tematiskās pārbaudes un OVP

3. *tabula*: Normatīvie akti, kuru prasību pārkāpumi visbiežāk konstatēti tematiskās pārbaudes laikā apsekotajos **lauksaimniecības** uzņēmumos

Normatīvais akts	Pārkāpumu skaits
MK 02.10.2007. not. Nr. 660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”	127 (31 %)
MK 10.08.2010. not. Nr. 749 „Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos”	83 (20 %)
MK 10.03.2009. not. Nr. 219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude”	47 (12 %)
MK 03.09.2002. not. Nr. 400 „Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā”	23 (6 %)
Darba likums	21 (5 %)
MK 28.04.2009. not. Nr. 359 „Darba aizsardzības prasības darba vietās”	20 (5 %)
citi	87 (21 %)
kopā	408 (100 %)

■ Avots: VDI 2017.gada darbības pārskats

Tematiskās pārbaudes un OVP

4. *tabula*: Normatīvie akti, kuru prasību pārkāpumi visbiežāk konstatēti tematiskās pārbaudes laikā apsekotajos **sauszemes transporta** uzņēmumos

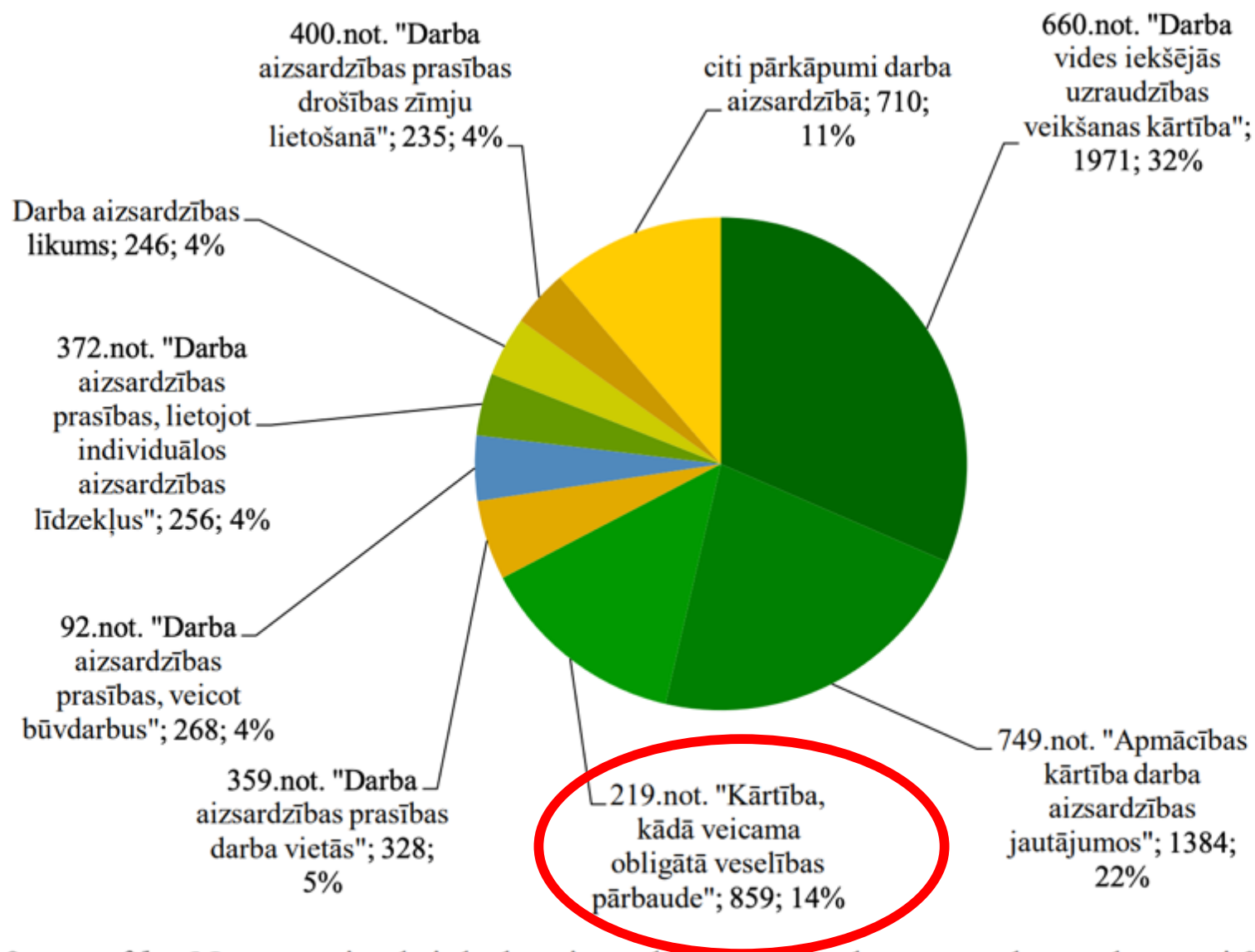
Normatīvais akts	Pārkāpumu skaits
MK 02.10.2007. not. Nr. 660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”	132 (31 %)
MK 10.08.2010. not. Nr. 749 „Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos”	99 (23 %)
MK 10.03.2009. not. Nr. 219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude”	78 (18 %)
Darba likums	47 (11 %)
Darba aizsardzības likums	17 (4 %)
MK 28.04.2009. not. Nr. 359 „Darba aizsardzības prasības darba vietās”	11 (2 %)
citi	47 (11 %)
kopā	431 (100 %)

■ Avots: VDI 2017.gada darbības pārskats

4. *tabula*: Normatīvie akti, kuru prasību pārkāpumi visbiežāk konstatēti tematiskās pārbaudes **par uzņēmumu iekšējiem un ārējiem pārvietošanās ceļiem** laikā apsekotajos uzņēmumos

normatīvais akts	pārkāpumu skaits
MK 28.04.2009. noteikumi Nr.359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās"	86 (47 %)
MK 03.09.2002. noteikumi Nr.400 "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā"	28 (15 %)
MK 02.10.2007. noteikumi Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība"	28 (15 %)
MK 10.08.2010. noteikumi Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos"	17 (10 %)
MK 20.08.2002. noteikumi Nr.372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus"	13 (7 %)
MK 10.03.2009. noteikumi Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude"	7 (4 %)
citi normatīvie akti	3 (2 %)

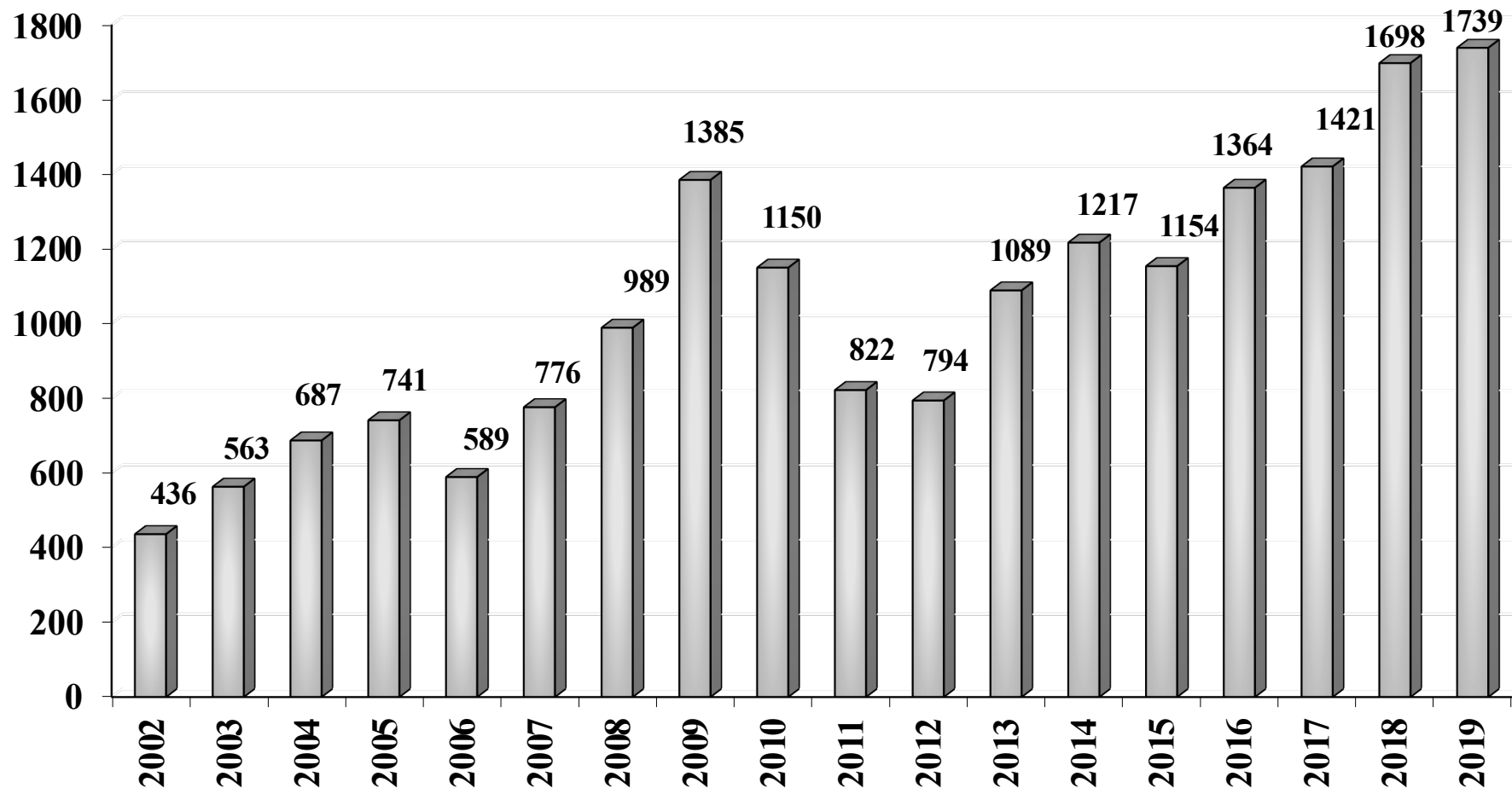
■ Avots: VDI 2019.gada darbības pārskats

8. *grafiks*: Normatīvie akti darba aizsardzības jomā, kuru prasību pārkāpumi 2019. gadā konstatēti visbiežāk

■ Avots: VDI 2019.gada darbības pārskats

Pirmreizēji apstiprināto arodslimnieku skaits (2002. – 2019.)

avots: VDI darbības pārskati

Pirmreizēji apstiprināto arodslimnieku skaita sadalījums pēc dzimuma	2018	2019
sievietes	1121	1152
vīrieši	577	587
kopā	1698	1739
Pirmreizēji apstiprināto arodslimnieku skaita sadalījums pēc vecuma	2018	2019
no 0 līdz 17 gadiem	0	0
no 18 līdz 24 gadiem	1	0
no 25 līdz 34 gadiem	6	11
no 35 līdz 44 gadiem	168	139
no 45 līdz 54 gadiem	669	678
no 55 līdz 64 gadiem	816	868
virs 65 gadiem	38	43
kopā	1698	1739

■ Avots: VDI 2019.gada darbības pārskats

Arodslimību grupas un kods atbilstoši starptautiskajam statistiskās slimību un veselības problēmu klasifikācijas klasifikatoram (SSK-10)	2018	2019
Psihiski un uzvedības traucējumi	5	43
Nervu sistēmas slimības	929	961
Ausu un aizauss paugura slimības	3	1
Asinsrites slimības	23	37
Elpošanas sistēmas slimības	12	29
Ādas un zemādas audu slimības	7	10
Skeleta-muskuļu-saistaudu sistēmas slimības	529	499
Citur neklasificēti simptomi, pazīmes un anomāla klīniska un laboratorijas atrade	2	0
Ievainojumi, saindēšanās un citas ārējas iedarbes sekas	188	159
kopā	1698	1739

■ Avots: VDI 2019.gada darbības pārskats

Arodslimību izraisītājfaktori pirmreizēji apstiprinātajiem arodslimniekiem	2018	2019
ĶĪMISKAIS FAKTORS (Ķīmiskie savienojumi)	9	14
FIZIKĀLIE FAKTORI (FIZIKĀLIE AĢENTI)	216	197
BIOLOĢISKIE FAKTORI (BIOLOĢISKIE AĢENTI)	0	0
BIOMEHĀNISKIE FAKTORI	1463	1472
PSIHOSOCIĀLIE FAKTORI	5	43
RŪPNIECISKIE FAKTORI, MATERIĀLI UN PRODUKCIJA	5	13
kopā	1698	1739

■ Avots: VDI 2019.gada darbības pārskats

Pirmreizēji apstiprināto arodslimnieku skaita sadalījums pēc seku grupām (darba attiecības)	2018	2019
Turpina strādāt profesijā (amatā)	1132	1234
Strādā citā darbā un citā profesijā (amatā)	46	46
Nestrādā	95	76
Nav datu par tiem pirmreizēji apstiprinātajiem arodslimību gadījumiem 2018. un 2019. gadā, kuru pamatā nav bijis pieprasīts un sagatavots darba vietas higiēniskais raksturojums		
kopā	1273	1356

- Avots: VDI 2019.gada darbības pārskats

Veiktie pasākumi arodslimību profilaksei	2018	2019
Riska faktoru mērījumi ir/nav veikti	490/783	474/882
Instruktaža un apmācība darba aizsardzībā ir/nav	1252/21	1330/26
Obligātās veselības pārbaudes ir/nav veiktas	1115/158	1210/146
Izsniegti individuālie aizsardzības līdzekļi/nav izsniegti/ individuālie aizsardzības līdzekļi izsniegti, bet nav lietoti	1135/131/7	1236/113/7
Nav datu par tiem pirmreizēji apstiprinātajiem arodslimību gadījumiem 2018. un 2019. gadā, kuru pamatā nav bijis pieprasīts un sagatavots darba vietas higiēniskais raksturojums		

Avots: VDI 2019.gada darbības pārskats

STRĀDĀ VESELS

JAUNUMI

EKSPERTI & PADOMI

MATERIĀLI

KALENĀRS

KALKULATORS

LINEĀLS

RISKA SPĒLE

Jaunumi

Lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka ikdienā strādā kaitīgā darba vidē

Pētījumā aptaujāti 705 nodarbinātie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 64 gadiem.

[Lasīt vairāk](#)

Twitter plūsma

Par "Strādā vesels"

20,7% darbinieku Latvijā ir darba vides izraisīti veselības traucējumi. Mājas lapa "Strādā vesels!" izveidota, lai paaugstinātu nodarbināto un darba devēju izpratni par darba aizsardzību.

[Lasīt vairāk](#)

Eksperta viedoklis

Meklēt...

Strādā vesels
sociālajos tīklos:

StrādāVesels.lv jautā

Vai vari noorganizēt savā uzņēmumā darba aizsardzības speciālistu pieredzes apmaiņas ekskursiju?

Jā, varu(38%)

Nē, nevaru(63%)

Kopā nobalsojuši: 24

Riska spēle

IETEIKUMI ARODSLIMĪBU ĀRSTIEM OBLIGĀTĀS VESELĪBAS PĀRBAUDES SLĒDZIENA NOFORMĒŠANAI OVP KARTĒ

Maija Eglīte

**DARBA
MEDICĪNA**

STRĀDĀ VESELS

JAUNUMI

EKSPERTI & PADOMI

MATERIĀLI

KALENDĀRS

KALKULATORI

LINEĀLS

RISKA SPĒLE

Strādā vesels / Lineāls / [Obligātās veselības pārbaudes \(OVP\)](#)

Obligātās veselības pārbaudes (OVP)

Šis tests ir paredzēts, lai pārbaudītu zināšanas par obligātajām veselības pārbaudēm. Šajā testā ir 17 jautājumi.

Dažiem jautājumiem ir viena pareizā atbilde, bet citiem - vairākas. Šajā testā tiek izmantots saīsinājums OVP, kas nozīmē "obligātās veselības pārbaudes".

Dažiem jautājumiem ir pievienota iespēja "Pateikt priekšā". Tās ir saites uz informatīvi skaidrojošajiem materiāliem, normatīvajiem aktiem u.c.

Ja pie jautājuma ir pievienots sarkans punkts - jautājums ir grūts, ja pie jautājuma ir pievienots zaļš punkts - jautājums ir viegls.

Tests tapis sadarbībā ar:

Drukāt

Sākt testu

Meklēt...

Strādā vesels
sociālajos tīklos:

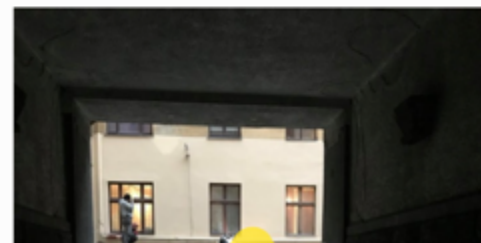
? StrādāVesels.lv jautā

Vai vari noorganizēt savā uzņēmumā darba aizsardzības speciālistu pieredzes apmaiņas ekskursiju?

- Jā, varu
- Nē, nevaru

Balsot

⚡ Riska spēle

its